

Postupci izvršenja presude - Irska

SADRŽAJ

- 1 Što znači „ovrha” u građanskim i trgovačkim stvarima?
- 2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?
- 3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?
 - 3.1 Postupak
 - 3.2 Glavni uvjeti
- 4 Predmet i priroda mjera ovrhe
 - 4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?
 - 4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?
 - 4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?
- 5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?
- 6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

1 Što znači „ovrha” u građanskim i trgovačkim stvarima?

U Irskoj ne postoji precizna definicija izvršenja. Ono u praksi znači radnju kojom se izvršava presuda ili nalog suda. Tu mjeru izvršenja prije njezine provedbe obično odobrava sud.

U nastavku su navedena najčešća sredstva za izvršenje presuda u građanskim i trgovačkim stvarima u Irskoj:

Prisilno izvršenje (*execution*)

Ova vrsta postupka uključuje zapljenu dobara dužnika iz presude (*judgment debtor*). Sud na zahtjev vjerovnika iz presude (*judgment creditor*) izdaje nalog kojim se pomoćniku okružnog suda (*County Registrar*) (ili službeniku grofovijskog suda (*Sheriff*) u slučaju Dublina ili Corca) nalaže zapljena dobara u vrijednosti presuđenog duga (uključujući i sve nastale pravne troškove). Nakon toga ta se dobra mogu prodati radi otplate duga.

Upis u registar

Postojanje presude može postati javno dostupno njezinim evidentiranjem u Registru presuda Visokog suda. Registar sadržava svaku presudu, bez obzira na to je li donesena na okružnom, regionalnom ili Visokom sudu, čiji je upis zatražio vjerovnik. Ime i adresa dužnika zajedno s pojedinostima o presudi objavljuju se u određenim novinama i trgovačkim publikacijama kao što je *Stubbs Gazette*. Osim toga, kreditne institucije evidentiraju tu informaciju te izostanak plaćanja prema presudi može dužniku otežati pristup financiranju.

Izjava pod prisegom o upisu hipoteke na temelju presude (*judgment mortgage affidavit*)

Vjerovnik može dati izjavu pod prisegom te, nakon što odgovarajući sud potvrdi presudu, može upisati hipoteku na nekretninu dužnika. Prihodi od prodaje nekretnine moraju se, uzimajući u obzir pravo prvenstva drugih hipoteka, iskoristiti za otplatu duga prije njihove isplate dužniku. Daljnji korak koji se može poduzeti jest podnošenje zahtjeva sudu radi izdavanja naloga za prisilnu prodaju (*well charging order*) i naloga za prodaju nekretnine.

Nalozi za obročno plaćanje / nalozi za pritvor (*instalment orders / committal orders*)

Okružnom sudu može se podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za obročno plaćanje presude u skladu sa zakonima o izvršenju sudskih naloga donesenih od 1926. do 2009. ([☞ Enforcement of Court Orders Acts 1926 to 2009](#)). Sudac će, uzimajući u obzir imovinsko stanje dužnika, odlučiti o iznosu obroka koji treba plaćati. Nalog za pritvor može se izdati samo za fizičke osobe, a ne pravne osobe, tj. društva. Izostanak plaćanja u skladu s nalogom za obročno plaćanje može dovesti do podnošenja zahtjeva za izdavanje naloga za pritvor. To u stvarnosti znači da vas se može pritvoriti ako možete platiti, a odbijate to učiniti.

Zapljena prihoda (*attachment of earnings*)

Vjerovnik može ishoditi nalog kojim se nalaže izravno odbijanje određenog iznosa od nadnica / plaće dužnika. Rezultat toga je da poslodavac dužnika vrši plaćanje izravno vjerovniku.

Nalog za naplatu putem trećih strana (*garnishee order*)

Ako je vjerovnik svjestan duga koji neka treća osoba ima prema dužniku, sudu može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga kojim toj trećoj strani nalaže da određeni iznos isplati izravno vjerovniku. Sud ima diskrecijsko pravo odlučiti hoće li odobriti nalog.

Upravitelj pravične provedbe (*receiver by equitable execution*)

Ovom mjerom sud imenuje prinudnog upravitelja nad, na primjer, приходима dužnika od prodaje imovine radi otplate duga. Sud ima diskrecijsko pravo odlučiti o imenovanju prinudnog upravitelja.

Važno je napomenuti da su sredstva kojima se pokušava izvršiti presuda stvar odluke vjerovnika i pravnih savjetnika. Sudska služba ([☞ Courts Service](#)) ne preporučuje nikakve određene postupke. Ovaj popis nije cjelovit, nego se njime opisuju uobičajeni postupci koji se upotrebljavaju.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

Kad je riječ o domaćoj presudi, za izvršenje presude može biti potrebno dobiti odobrenje suda koji je donio presudu (vidjeti prethodno). U određenim slučajevima, kao što su prisilno izvršenje i upis presude u registar, nije potrebno podnijeti zahtjev sudu te se zahtjev za izvršenje može podnijeti predmetnoj sudskoj pisarnici.

U slučaju presuda iz drugih država članica EU-a, nadležan je Visoki sud. Međutim, u slučaju periodičnih plaćanja uzdržavanja potvrđenih kao europski nalog za izvršenje u drugim državama članicama EU-a, nadležan je okružni sud.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

3.1 Postupak

Izvršive su sudske odluke i određene izvansudske odluke te nalozi suda koji uključuju presude u skraćenom postupku koje upisuje sudski pomoćnik Visokog suda ili sudski pomoćnik regionalnog suda.

Za izvršenje presude često je potrebno dobiti odobrenje suda koji je donio presudu. Međutim, u određenim slučajevima, kao što su prisilno izvršenje i upis presude u registar, nije potrebno podnijeti zahtjev sudu. Odobrenje može dati predmetna sudska pisarnica.

U slučaju presuda iz drugih država koje treba izvršiti na temelju propisa EU-a, nadležan je Visoki sud (ili u slučaju periodičnih plaćanja uzdržavanja potvrđenih kao europski nalog za izvršenje okružni sud). Funkcije u pogledu Uredbe (EZ) br. 44/2001 (zamijenjena Uredbom (EU) br. 1215/2012 koja se primjenjuje na sudske nagodbe koje su odobrene ili sklopljene na dan ili nakon 10. siječnja 2015.) delegirane su Glavnom sucu Visokog suda (*Master of the High Court*) te se na javnoj sjednici suda može podnijeti zahtjev za potvrđivanje da je presuda izvršiva u Irskoj te za izdavanje naloga za njezino izvršenje.

Presuda potvrđena kao europski nalog za izvršenje izdan na temelju Uredbe (EZ) br. 805/2004 priznaje se i ima jednak učinak kao presuda Visokog suda te se izvršava u skladu s tim. Nadležni je sud za izvršenje periodičnog plaćanja uzdržavanja potvrđenog kao europski nalog za izvršenje okružni sud. Domaće odredbe kojima se uređuje taj postupak nalaze se u zakonskom instrumentu br. 274 iz 2011.

U slučaju presude o nespornoj tražbini koja se treba izvršiti u drugoj državi EU-a, sud koji je donio presudu nadležan je za zahtjeve u pogledu njezina izvršenja na temelju Uredbe (EZ) br. 805/2004 o europskim nalogima za izvršenje.

Zahtjev za izvršenje presude sudu (ili sudskoj pisarnici) obično podnosi pravni stručnjak, iako nije nužno da vjerovnik ima pravnog zastupnika. Sve zahtjeve sudu mora podnijeti pravni stručnjak i ne mogu se podnijeti poštom. Određeni zahtjevi sudskim pisarnicama, kao što su zahtjevi za provedbu, registraciju i potvrđivanje presude u svrhu izjave pod prisegom o upisu hipoteke na temelju presude, mogu se podnijeti poštom. Savjeti u pogledu prakse i postupka za podnošenje zahtjeva mogu se dobiti stupanjem u kontakt s Odjelom za presude Visokog suda na adresi HighCourtCentralOffice@Courts.ie.

Troškovi (pristojbe) koje naplaćuje Sudska služba minimalni su, a sadašnje pristojbe dostupne su u odjeljku Pristojbe za naloge ([Fees Orders](#)) na internetskoj stranici Sudske službe ([Courts Service](#)). Troškovi koji mogu nastati kao posljedica angažiranja pravnih savjetnika i odvjetnika stvar su dogovora između vjerovnika i njihovih pravnih zastupnika. Neke ili sve troškove postupka izvršenja može dosuditi sud.

3.2 Glavni uvjeti

Odjeljkom 15. [Zakona o izvršenju sudskih naloga iz 1926. \(Enforcement of Court Orders Act 1926\)](#) (kako je zamijenjen odjeljkom 1. Zakona (br. 2) o sudovima iz 1986. ([Courts \(No. 2\) Act 1986](#))) predviđeno je da, ako je dug utvrđen na temelju sudske presude, naloga ili odluke, vjerovnik može okružnom sudu podnijeti zahtjev za izdavanje sudskog poziva kojim se dužnika obvezuje da pristupi sudu kako bi sudac okružnog suda razmotrio njegovo imovinsko stanje. Zahtjev za izdavanje naloga za izvršenje mora se podnijeti u roku od šest godina od datuma sudske presude, naloga ili odluke. Vjerovnik je dužan predočiti dokaze o izvornom dugu, a dužnik mora ispuniti izjavu o imovinskom stanju. Odjeljkom 16. Zakona iz 1926., kako je izmijenjen odjeljkom 9. Zakona iz 1986., omogućeno je izvođenje dokaza i unakrsno ispitivanje dužnika ili vjerovnika. Nalog za izvršenje može ostati na snazi u razdoblju od 12 godina od datuma predmetne presude, naloga ili odluke.

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

Sve vrste imovine, osim kvarljive robe ili robe koju dužnik prodaje uz mogućnost povrata, mogu biti predmet izvršenja.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

Nepoštovanje sudskog naloga može dovesti do toga da stranka koja ne ispunjava obvezu podliježe sankcijama zbog nepoštovanja obveze. Kazne koje može odrediti sud uključuju novčane kazne ili kaznu zatvora sve do trenutka otklanjanja nepoštovanja obveze. Stoga vrijeme koje osoba može provesti u zatvoru nije ograničeno. To se isto tako odnosi na bilo koju treću stranu koja prekrši uvjete sudskog naloga.

Važno je napomenuti da, prema odjeljku 20. Zakona o izvršenju sudskih naloga iz 1926. ([Enforcement of Court Orders Act 1926](#)), kazna zatvora za dužnika zbog nepoštovanja naloga za obročno plaćanje ne djeluje kao otplata ili poništenje duga ili bilo kojeg njegova dijela te time vjerovnik ne gubi pravo na upotrebu drugih pravnih lijekova radi naplate dugova.

Banke i druge financijske institucije podliježu istim obvezama u pogledu ispunjavanja sudskih naloga kao i druge stranke. U okolnostima koja nisu posebno obuhvaćene sudskim nalogom potrebno je u obzir uzeti propise i odredbe kojima se uređuju osobni podaci kojima raspolaže takva institucija (na primjer Zakon o zaštiti podataka iz 1988. ([Data Protection Act 1988](#))).

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

U određenim će se nalogima uvijek navesti vrijeme u kojem predmetna stranka mora postupiti u skladu s uvjetima naloga, iako to nije uvijek slučaj. Presuda je valjana u razdoblju od 12 godina, iako neke mjere izvršenja koje se mogu odobriti podliježu rokovima koji su utvrđeni u Sudskom poslovniku ili zakonodavstvu. Primjer je ovršni nalog Visokog suda koji je valjan u razdoblju od godine dana od njegova izdavanja. Nakon tog razdoblja potreban je novi ovršni nalog.

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

Žalba se obično ne podnosi protiv same mjere izvršenja koju je odobrila sudska pisarnica, nego protiv materijalne presude ili naloga na kojem se mjera temelji. Povrijeđena stranka može žalbenom sudu podnijeti zahtjev za poništenje presude ili naloga. Rokovi za podnošenje žalbe razlikuju se kako slijedi:

- okružni sud regionalnom sudu: 14 dana od presude ili naloga,
- regionalni sud Visokom sudu: 10 dana od datuma izdavanja naloga,
- Glavni sudac (*Master's Court*) Visokom sudu: šest dana od datuma usavršavanja naloga ili, ako je nalog izdan jednostrano (*ex parte*), od datuma obavijesti o tom nalogu ili, ako je odbijen, od datuma takvog odbijanja (mjesec dana od dostave naloga u slučaju izvršenja inozemne presude u skladu s Uredbom (EZ) br. 44/2001),
- Visoki sud Prizivnom sudu: deset dana ili 28 dana od datuma usavršavanja naloga, ovisno o prirodi predmeta,

- Visoki sud ili Prizivni sud Vrhovnom sudu: 28 dana od datuma usavršavanja naloga.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Presuda je valjana u razdoblju od 12 godina te se postupak na temelju presude ne može pokrenuti nakon isteka 12 godina od datuma na koji je postala izvršiva. Osim toga, neke mjere izvršenja koje se mogu odobriti podliježu rokovima koji su utvrđeni u Sudskom poslovniku ili zakonodavstvu. Primjer je ovršni nalog Visokog suda koji je valjan u razdoblju od godine dana od njegova izdavanja. Nakon tog razdoblja potreban je novi ovršni nalog. Drugi je primjer da je za izdavanje ovršnog naloga Visokog suda u slučajevima kad je od izdavanja izvršivog sudskog naloga prošlo više od šest godina potrebna sudska odluka.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 09/08/2017